

HEAD UUDISED

SOTSIAALSE
ETTEVÕTJA
HÄÄLEKANDJA

TELLI

ja toeta Heateo Sihtasutust
[www.heategu.ee/
headuudised](http://www.heategu.ee/headuudised)



SELLES NUMBRIS

HEATEO SIHTASUTUSE
5. SÜNNIPÄEV = FILMIFESTIVAL

UUS ANNETUSKESKKOND

SOTSIAALNE ETTEVÕTE
WORLD OF GOOD

SINA - NOORED VILJANDIS

MAAILMAMUUTJAD

**PÖFF, HEATEO SIHTASUTUS JA KUMU ESITLEVAD:
KOLMAPÄEVITI KELL 18 SARJAS KUMU DOKUMENTAAL**

14. mai „Railroad Allstars“ (GUA, SPA)

21. mai „We Are Together“ (UK, LAV)

28. mai „Beyond The Call“ (USA)

4. juuni Heateo Sihtasutuse 5. sünnipäeva tähistamine

www.heategu.ee/maailmamuutjad

SISUKORD

ANNETUSKESKKOND KOONDAB ANNETUSED JA ANNETAJAD	LK 2-3
HEATE ASJADE MAAILM	LK 4-5
VILJANDI PAADIMEES - VÄGA LAHE	LK 6
OSA MUUTUSEST, PRIIT KRUUS	LK 7

Heateo Sihtasutusel on 5. sünnipäev! Maikuu 2003 asutasid Urmas Klaas, Aavo Kokk, Kristina Mänd, Ilmar Raag, Artur Taevere, Hannes Tamjärv ja Linnar Viik väikse sihtasutuse, mida hakkas juhtima selle ainus palgaline töötaja Artur Taevere. Ettevõtjaid, kodanikeühiskonna liidreid ja meedia esindajaid tõi kokku soov luua paremaid võimalusi hea tegemiseks.

5 aasta jooksul on Heateo Sihtasutus liikunud väikeste heategude vahendamisel suuremate ja mõjukamate sotsiaalprojektide algatamise ja toetamiseni. Täna toetavad Heateo 9 töötajat ja ligi 60 vabatahtlikku haridusprogrammi Noored Kooli ning sotsiaalseid ettevõtteid Terve Eesti Sihtasutus ja Uuskasutuskeskus. Edukalt on startinud sotsiaalsete ettevõtjate õppeprogramm SINA (Suured Ideed Noorte Algatusel). Esimest juubelit tähistame aga Kumus, kus alates 14. maist toimuvad kolmapäeviti filmiõhtud sarjast Maailmamuuftjad. Astu läbi!

Paavo Piik,
Heateo
Sihtasutus



* Sotsiaalne ettevõtlus - ettevõtluse rakendamine mitte kasumi teenimise, vaid ühiskonna paremaks muutmise abinõuna.

ANNETUSKESKKOND

ALATES JUUNIKUUST ON ANNETAMINE MOES. HANSAPANGA JA HEATEO SIHTASUTUSE KOOSTÖÖS ON SÜNDIMAS EESTI ESIMENE LIHTNE JA TULEVIKKU VAATAV ANNETUSKESKKOND, KIRJUTAB PAAVO PIIK.

Kui soovid midagi ühiskonna heaks teha, siis kehtivad mõned üldised reeglid. Esimene reegel: ühekordsed annetused ja kampaaniad ei toimi. Heal juhul suunavad nad probleemile tähelepanu ja leevendavad korraks hädaolukorda, ent ei too kaasa süsteemset muutust paremuse poole. Teine reegel: pagana raske on leida üles ja välja mõõta neid algatusi, mis tõesti toimivad ja mis lahendavad sotsiaalprobleeme pikas plaanis.

Igal jõulukuul kordub uuesti sama stsenaarium: tuhanded firmajuhid, turundusjuhid, aga ka lihtsalt pühademeeleolus kodanikud tunnevad, et tahaks teha midagi head. Nii mõnigi võtab neist toru ja helistab Heateo Sihtasutusele küsimusega, millisele lastekodule võiks raha annetada. Lastekodude toetamine on hea mõte, aga tegelikult peaksime samm-sammult liikuma selle suunas, et lastekodusid enam ei oleks. Et vanemateta lapsed kasvaksid üles asendusesperedes. Aga seda pole võimalik saavutada lihtsa ja ühekordse annetusega.

Jõuluheategevus võiks asendada pideva annetamis-harjumusega. Ja annetajale tuleks jagada infot, millised organisatsioonid loovad pikaajalist muutust ning teevad oma tööd hästi. Just neid rolle asubki täitma juunis avatav annetuskeskond.

Sõelale jäävad tegusaimad

Annetuskeskond pakub võimaluse toetada pidevalt ja otse neid organisatsioone, kelle tegevus muudab Eesti ühiskonda paremaks. Sealt leiab erinevate heade algatuste tutvustused ja tulevikueesmärgid. Kõik organisatsioonid, keda annetuskeskonnas välja hõigatakse, on läbinud valikusõela, kus hinnatakse nende tegevuse professionaalsust ja tulemuslikkust. Hindajate hulka kuuluvad eksperdid nii Heateo Sihtasutusest, Hansapangast kui ka avalikust sektorist.

„Oleme hinnanud kolme aasta jooksul ühiskonna heaks tegutsevaid organisatsioone Eestis ning alati leidnud, et mida tugevamaks ja iseseisvamaks saab organisatsioon, seda suutelisem on ta esile kutsuma

KOONDAB ANNETUSED JA ANNETAJAD

muutusi oma valdkonnas. Annetuskeskkond tähendab lisaraha organisatsioonide arendamiseks, millest järgmine samm oleks juba ise välja arendada oma tulubaas ja saada sotsiaalseks ettevõtteks,“ tutvustas algatuste kasvuruumi Jaan Aps Heateo Sihtasutusest.

Miljonisadu idee allikaks

Milliseid häid algatusi uuel annetusplatsilt leida võib? 2007. aastal tutvustasid Hansapank ja Heateo Sihtasutus programmis „Miljonisadu“ väga erinevatest valdkondadest organisatioone. Esindatud olid nii Vanurite Eneseabi ja Nõustamise Ühing kui ka näiteks narkomaane raviv Convictus. Kõiki algatusi ühendas aga see, et nad tegutsesid mõtestatult mõne ühiskondliku murekoha leevendamiseks, neil olid säravad eestvedajad ja korras raamatupidamine.

Just „Miljonisaju“ edu veenis korraldajaid, et annetuskeskkonna loomine on õigustatud. Toetuseks jaotatud raha eest sai näiteks MTÜ Eluliin värvata ja välja koolitada uusi vabatahtlikke nõustamistelefoni tarbeks. Eesti Pärimusmuusika Keskus kasutas raha vastvalminud Pärimusmuusika Aida sisustamiseks. Kui poole aasta pealt lisandus klientidele võimalus annetada oma lemmikalgatuste toetuseks, kasutas seda 3 500 inimest, kes kokku annetasid 250 000 krooni! Ka uue annetuskeskkonna ambitsioonid on suured. Maris Ojamuru sõnul loodetakse esimese aasta jooksul vahendada toetusi rohkem kui 500 000 krooni ulatuses.

Need numbrid annavad tunnistust Eesti heategevuskultuuri arengust viimastel aastatel. TNS Emori igal aastal läbiviidavad heategevusuuringud näitavad samuti, et kaks kolmandikku Eesti inimestest on valmis headel eesmärkidel raha annetama. Ligi 50% küsitletutest oli 2007. aastal seda ka reaal-

selt teinud. Ilmselt oskab igati meist nimetada suuremaid kampaaniaid, kus kogutakse raha või kingipakke vastsündinute või laste heaks.

Samas on arenguruumi just nimelt hoolikamal ja mõtestataval annetamisel. Ja alati ei ole selleks rahaline annetus, vaid ehk hoopis hea nõu, kuidas oma organisatsiooni eesmärgipõhiselt juhtida ja kuidas määrata eesmäärke.

Hansapanga ühiskondliku vastutuse valdkonna juhi Maris Ojamuru sõnul ei kutsu annetuskeskkond annetama mitte olemasolevate kulude katmiseks, vaid just nimelt organisatsioonide arendamiseks ja tugevdamiseks. „Oleme jõudnud selgusele, et organisatsioonid vajavad oluliselt abi selleks, et tutvustada ja teadvustada oma tegevust ja ideed ühiskonnale,“ ütles Maris Ojamuru. „Annetuskeskonnaga aitame kaasa oluliste probleemide teadvustamisele ühiskonnas ning teeme annetamisest meie kõigi elu igapäevase osa.“

- Sihtasutused ja mittetulundusühingud saavad kandideerida annetuskeskkonda kaks korda aastas ühe kuu jooksul enne lõpliku valiku tegemist.
- Kuigi otse saab annetada vaid läbi Hansapanga internetipanga, on heade algatuste kohta võimalik lugeda ka teiste pankade klientidel ning samuti on kättesaadavad algatuste rekvisiidid, mis võimaldab annetada ka teiste pankade vahendusel.
- Praegu peetakse Eesti ühiskondlike organisatsioonide suurimaks nõrkuseks liigset sõltumist projektirahadest. „Eesti mittetulundusühingud muudkui kirjutavad projekte,“ ütleb Heateo Sihtasutuse hindamiskspert Jaan Aps, „aga nii ei jää aega inimeste arendamiseks või organisatsiooni tugevaks ja elujõuliseks muutmiseks.“ Ka Kodanikuühiskonna Sihtkapitali süünd on olnud aeglane ja vaevaline.

Tundkem rõõmu annetamisest ja tehkem seda läbimõeldult!
Hansapanga kodulehel: www.hansa.ee/annetus
Alates 1. juunist

HEADE ASJADE MAAILM



WORLD OF GOOD TEEB TULUSAT ÄRI ÕIGLASE KÄSITÖÖ MÜÜGIGA. KASU SAAVAD NII KOLMANDA MAAILMA TOOTJAD KUI KA ESIMISE MAAILMA TARBIJAD, ETTEVÕTJATEST RÄÄKIMATA. UURIS EVA LADVA.

India-Aafrika päritolu ameeriklanna Priya Haji keskendus oma magistriõpingute jooksul küsimusele, kuidas rakendada turumajanduse mehhanisme maailma arenguvajaduste vankri ette. Vastuseks asutas ta organisatsiooni „The World of Good“, mis on juhtiv õiglast käsitööd turustav ettevõtte. Nüüd varustab ta USAs enam kui 1000 jaemüügikauplust ning omab ostukeskonda tuntud internetiportaalis eBay.

Õiglane käsitöö

World of Good käsitöötoodete valik on rikkalik: alates ehetest



Priya Haji, foto: World of Good

ja käekottidest ning lõpetades sisustuskaupadega. Kõik nad on valmistatud käsitsi ja hoolikalt valitud materjalidest. World of Good tooteid müüakse peaaegu kõikides USA osariikides – raamatupoodides, mahe- toidukauplustes, spaades –, aga oluline osa üle 10 miljoni suurusest käibest tuleb interneti vahendusel, kust haruldast käsitööd saab lihtsal viisil tellida.

Algatuse eesmärgiks on vähendada vaesust ja pakkuda arengumaade naistele võimalust eneseteostuseks. World of Good tootmispunktid paiknevad Lõuna- ja Kesk-Ameerikas, Väike-Aasias ja Aafrikas, pakkudes seal madala elustandardiga inimestele tööd ning makstes töö eest õiglast palka.

Käsitöö arengu vankri ette

Lisaks äriettevõttele kuulub World of Good mudelisse sotsiaalorganisatsioon Development Organization, mille missiooniks on tõsta kogu maailmas väga väikese sissetulekuga kunstnike ja käsitöölise elukvaliteeti. Samuti viib sotsiaalorganisatsioon ellu mitmesuguseid sotsiaalprojekte (nt hariduse edendamine Indias).

Alates ettevõtte asutamisest 2004. aastal on World of Good teinud koostööd enam kui 6000 käsitöömeistriga 34 riigis ning pakkunud mittetulundusliku sotsiaalorganisatsiooni vahendusel toetusi rohkem kui 20 kogukonnale arendamiseks.

Inspireeriv konkurents

World of Good tegijate eesmärgiks on elule aidata uut moodi turumajandus, mis rakendab konkurentsi ühiskondliku heaolu loomiseks, asendades võimalikult madalate kuludega tootmise võistlusega suurima heaolu loomise nimel. Ise nimetavad nad seda „inspireerivaks konkurentsiks“.

Uue turumajanduse eelduseks on kolme jõu sünergia: teadlikud tarbijad, innovaatilised ettevõtjad ning selged ja järgitavad standardid. Nendevahelise partnerluse abil luuakse uued ootused ja nõuded ostetavatele kaupadele ning innovatiivsemad ettevõtted asuvad neid järgima. Teadlikkuse tõustes on tarbijate nõudel „sunnitud“ uuendustega liituma ka traditsioonilises tootmissektoris tegutsejad. Nii aitab turg ise kaasa sellele, et valitsevaks saavad uued arusaamad toode-

te kvaliteedist ning tarbijad tõstavad oma poekorvi õiglase kauba.

Kas Eestis võiks olla oma World of Good?

MTÜ Hingest turustas aastatel 2005-2007 erinevates Eesti-maa puuetega inimeste keskustes loodud käsitöötooteid, pakkudes neid ettevõtetele ärikingitusteks. Idee oli uudne ja põnev ning hingega käsitöö läks edukalt kaubaks. Kahjuks osutus aga sotsiaalse ettevõtte kasumimarginaal loodetust väiksemaks ning ettevõtte haldamise kulud oodatust kõrgemaks, mistõttu tänaseks on MTÜ oma aktiivse tegevuse lõpetanud.

Hingest tegevuse läbi loodi puuetega inimeste käsitööle väärt ärikingituse maine ning juhiti ühiskonna tähelepanu puuetega inimeste tööhõivele. Kahe tegevusaastaga osteti puuetega käsitöömeistritelt käsitööd mõnesaja tuhande krooni eest.

MTÜ Hingest oli üks 2005/06 aasta sotsiaalse ettevõtja konkursilt võrsunud projekte, mille käimalükkamist toetas ka Heateo Sihtasutus.

Teistest samalaadsetest algatustest väärib äramärkimist Viljandi noorteprojekt TaRikott, millest lähemalt juttu siinsamas ajakirjanumbris.

Osta õiglast käsitööd:
<http://www.originalgood.com>

World of Good:
<http://www.worldofgoodinc.com>

Investeerimisfirma Draper Fisher Jurvetson juhi ja World of Good käivitamise investeerinud Steve Jurvetsoni kommentaar:

Kui me investeerime ettevõtte käivitamise, on kõige olulisemaks teguriks otsustamisel ettevõtja kvaliteet: kas neil jätkub kirge ja nakkavat entusiasmi, et maailma muuta. Priya Haji avaldas meile muljet ja veenis meid, et tema ettevõtte ja missioon suudavad just seda saavutada. Teha samaaegselt head ja äri on muutumas üha olulisemaks.

Käsitöömeistrid, foto: World of Good



VILJANDI PAADIMEES: „VÄGA LAHE!“

VILJANDIMAAL KÄIVITUS NOORTE EESTVEDAMISEL POEKOTTITÖÖSTUS NING KOKKU PANDI HEADE TEGUDE KALENDER. NENDE TEGUDE PEALE SEISATAKS TÕENÄOLISELT KA VILJANDI PAADIMEES JA ÜTLEKS: „VÄGA LAHE!“ VILJANDI SUURTEST IDEEDEST KIRJUTAB KAIRI KRUUS.

SINA (Suured Ideed Noorte Algatusel) alustas 2007. aasta kevadel Tallinnas, kuid seadis sügisel sammud juba Viljandisse, et leida sealt üles tegusad noored, kes tahavad oma ideid teostada. Mõne aja pärast nägid ilmalgust kaks noorteprojekti.

Tarikott

Poes käies on mitu võimalust: ostad asjade

jaoks kile- või paberkoti või võtad letilt tasuta väiksemat ja õhemat sorti kilekoti (ning poolel teel koju ajad apelsine mööda tänavat taga ning võitled kodutu kassiga piimapaki pärast). Või kannad kaasas tarikotti, mille vajalikul hetkel uhkusega välja otsid. Tarikott on kindlasti järgmine moehitt, sest igal kotil on ise nägu ning need on valmistatud taaskasutatud riidest („tä nagu taaskasutatud, „rii“ nagu riie, „kott“ nagu kott). Kokku õmblevad neid Suure-Jaani pensionärid.

Tarikoti projekti veavad Viljandi tüdrukud Keirin Ritval, Triinu Pihlak, Kristy Malik ja Getlin Sügav. Kambas

on veel mitmed SINA vabatahtlikud. Tarikoti idee sündis soovist anda oma panus säästva tarbimise ning loodussõbraliku mõtte-laadi levitamiseks.

Heategude kalender

Kolm Karksi-Nuia gümnaasiumi üheksanda klassi õpilast – Reelika Maiste, Piia Bergštein ja Valdur Kangur – leidsid, et inimesed võiksid enam head teha. Nad mõtlesid välja heategude kalendri. Lisaks tavapärasele sisaldab kalender igal päeval vihjet mõnele heateole ning on illustreeritud Karksi koolilaste joonistustega. Peale selle korraldavad noored heategevuspäe-

va, millega tähistatakse kalendri valmimist ja kutsutakse Karksi rahvast üles olema sõbralikumad ja hoolivamad.

„Olen saanud tegeleda niisuguse asja korraldamisega, mis mulle väga meeldib,“ ütles Reelika SINA ettevõtmise kohta. „SINA innustab noori ja annab enesekindlust. Ma enda kohta ei oska öelda, aga mu projektikaaslane, üks mu parim sõbranna, on küll palju julgemaks ja tahtejõulisemaks muutunud. Ma olen tema üle väga uhke!“

Soovid kaasa lüüa Viljandi SINAs? Anna endast märku kairi@heategu.ee

Viljandi noored SINA koolitusel



S.I.N.A RÄNNAK
IDEEST TEOSTUSENI!

SÜGIS

- ① INFO-TUNNID KOOLES
MIDA VÕIKS MUUTA?
- ② TÖÖTÖAD:
+ KAASLASTE LEIDMINE
+ TIIMID!!

TALV

- ③ PROJEKTIDE ESITLUS
TÄHTSATELE ONUDELE
- ④ SUURKOOLOITUS
PEEP VAIN AIVARHALLER
ARTUR TRAEVRE

KEVAD

- ⑤ IGAKUISED KOHTUMISED
- PROJEKTIDE
ARENDAINE

SUVI!

- ⑥ KOLMEPÄEVANE
SUVEKOOLOITUS
MIS ON SOTSIAALNE
ETTEVÕTLUS?
- ⑦ LÕPP-PUNKT
IDEE ON TÕUKS SAANUD...

UUEL SÜGISEL S.I.N.A
3. LENNU VASTUVÕTT
kairi@heategu.ee
www.sinanoored.ee

OSA MUUTUSEST

PRIIT KRUUS - „SINA“ VABATAHTLIK

Olid ajad, kui ma ei teadnud eriti, mis vahe on vabatahtlikusel kui eluviisil, hoogtöö korras linnapargis lehtede riisumisel ja lastehaiglale 25 krooni andmisel. Eks niisugune teadmatus oli võrdeline selle embrüolaadse seisundiga, mis valitses Eesti ühiskonnas veel neli-viis aastat tagasi. Mulle tundub, et just sellel ajal – 2004. aasta paiku – hakkasime koorukesest välja ronima. Mina siis koos teistega.

2004. aastaks olin ma veidike teinud vabatahtlikku tööd veebilehel www.bahamapress.org. Toimetasin tasuta tekste, andes vähemtuntud autoritele võimaluse oma häält kuuldavaks teha. Hiljem tulid need kogemused kasuks, kui lõin koos kaaslastega Eesti esimese noorte kirjandusajakirja Värske Rõhk (www.va.ee), mis on praeguseks avaldanud üle 100 uue noor autori tekste.

Noorte autorite nõustamise kaudu avastasin endas huvi õpetajatöö vastu. Niisiis läksin õpetajakoolitusse. Sellest ajast pärineb ka minu esimene kontakt Heateo Sihtasutusega, nimelt osalesin programmi Noored Kooli kampaanias reklaaminäona.

Hetkel olen lõpetamas oma esimest tööaastat kirjandusõpetajana Tallinna Vanalinna Hariduskollegiumis. Mul on iga päev loendamatu kontakt 16-18aastaste noortega. Lisaks tundidele käime õpilastega etlemiskonkursil, teeme koolilehte, ilusa ilmaga muudame klassiruumiks mõne õdusa sopi vanalinna tänavail. Õpilaste rõõmus olek ja sõbralik suhtumine kinnitavad mulle, et mul on unelmate amet. Ma ei saagi aru, et teen tööd.

Ehk sellepärast jääbki jaksu üle tegelda teemadega, mis kooliseinte vahele ei mahu. SINA noorteprogrammis saan vabatahtliku nõustaja ning korraldaja rollis rääkida sotsiaalsetest teemadest. SINA-noortega koos olles tunnen, et olen vanemaks saanud. Aga ka seda, et nemad on minust kümme aastat ees. Nii või teisiti – mõnus on tunda värsket õhku, kui oled noka koorrest läbi lõõnud.



OLE OSA MUUTUSEST

Heateo Sihtasutus valib toetamiseks välja algatused, milles näeb pikaajalist ja suurt ühiskondlikku mõju. Terve Eesti on üks sellistest algatusest. Aasta esimese nelja kuuga on Terve Eesti koolitanud 750 inimest 15 ettevõttes. Koolitanud milles? HIV-ennetuses. Nimelt müüb Terve Eesti ettevõtetele kampaaniaid HIV ja AIDSi vastu, et nende töötajad oskaksid ennast paremini kaitsta. Viimane info rindejoonelt: aprillikuus diagnoositi 15 uuel inimesel Eestis AIDS. Viimane info tagalast: Terve Eesti algatatud viie ettevõtte koalitsioon HIV vastu valiti kodanikuühiskonna aasta teoks. Terve Eesti on üks Heateo Sihtasutuse viimase 5 aasta suurprojektist, millede hulka kuuluvad veel arenguprogramm Noored Kooli, noorteprogramm SINA ning säästva tarbimise edendaja Uuskasutuskeskus.



Tee annetus

Toeta Heateo Sihtasutuse tegevust annetusega – soovitame panustada igakuiselt, nii on toetusest rohkem kasu. Summaks võib olla näiteks nii 250 kui 1000 krooni. Märki selgitusse „Toetus“ ja oma isikukood, siis on ülekanne maksuvaba.

Arve number: 221022367526
(Heateo Sihtasutus).

Telli ajakiri

Ajakirja Head Uudised on võimalik tellida nii ettevõttesse kui oma koju. Tellides saad ühtlasi toetada meie tegevust – 1 numbri puhul 100 krooniga, 10 numbri puhul 1000 krooniga ja 25 numbri puhul 2000 krooniga. Ilmub 4x aastas.

Tellimiseks kirjuta
paavo@heategu.ee

Head Uudised on trükitud Uniprindis MAP Antalise 100% ümbertöödeldud paberile Cyclus. Paberi keskkonnanasõbralikkust on tunnustatud Põhjamaade Luigemärgi ja Sinise Inglise ökomärgisega ning ta vastab ISO ja

EMASi nõuetele. Kasuta A4-formaadis Cyclus paberit ka oma printeris ja koopiamasinas ning hoi a loodust enda ümber!



HEATEO SIHTASUTUS

Peatoimetaja: Paavo Piik
Toimetajad: Eva Ladva, Kairi Kruus

Vabatahtlikud (aitäh!):
Stiilitoimetaja: Anu Vahtra-Hellat
Keeletoimetaja: Linda Uustalu
Kujundus: Liina Danilson

Suurtoetaja:



Eesti Päevaleht



UNIPRINT